

Fișă de lucru

*“-Oh! vrea să-l omoare, răcni duioasa mumă, strângînd cu furie copilul la sîn.
-Nu-i vreme de stat în gînduri, doamnă, adăogi Spancioc. Adă-ți aminte de doamna
lui Ștefăniță-vodă și alege între bărbat și fiu.*

-Ce zici, părinte? zise sărmana femeie, înturnîndu-se cu ochi lăcrămători spre mitropolitul.

*-Crud și cumplit este omul acesta, fiica mea; Domnul Dumnezeu să te povățuiască.
Iar eu mă duc să gătesc tot pentru purcederea noastră cu noul nostru domn; și pre
cel vechi, Dumnezeu să-l ierte și să te ierte și pre tine. Zicînd aceste, cuviosul Teofan
se depărtă.*

*Ruxanda luă un păhar de argint plin de apă, pe care-l aducea sluga; și apoi,
mahinalicește, lăsă să cadă otrava în el. Boierii o împinseră în camera bolnavului....*

Ruxanda ieși tremurîndă și galbenă:

-Voi să dați seama înaintea lui Dumnezeu, zise suspinînd.”

(C.Negruzzi”Al. Lăpușneanul”)

1. Strategia răspunsului mitropolitului urmarește un interes personal esențial:care e acesta?Ce trăsături ale lui Teofan rezultă din acest răspuns?
2. Care e rolul lui Spancioc și Stroici,boieri”salvați” de autor și “păstrați” de acesta pentru finalul nuvelei?
3. Identifică elemente reale și elemente ficționale din acest capitol.
4. Explică de ce rostește Teofan:”Dumnezeu să-l ierte și să te ierte și pre tine”.
5. Identifică în text trei locuțiuni verbale și găsește pentru fiecare cîte un sinonim.
6. Precizează trei modalități diferite de redare a unor aspecte ce conturează impresia de limbă veche.
7. Demonstrează încadrarea operei”Alexandru Lăpușneanul” în specia literară a nuvelei.

Fișă de lucru

Rîdea; mușchii i se suceau în rîsul acesta și ochii lui clipeau.

*-Cu voia Mării-Tale, zise Stroici, vedem că moșia noastră a să cadă de
isnoavă. Când turcii vor pustii țara, pe ce vei domni Măria-Ta?*

*-Și cu ce vei sătura lăcomia acestor cete de păgâni ce aduci cu Măria-
Ta?adăogi Spancioc.*

*-Cu averile voastre, nu cu banii țaranilor pre care-i jupuiți voi. Destul!
Întoatceți-vă și spuneți celui ce v-a trimis, ca să se ferească să nu dau peste el, de nu
vrea să fac din ciolanele lui surle.*

Boierii ieșiră mîhniți.Moțoc rămase:

-Ce-ai rămas?

*-Doamne! Doamne! zise el, căzînd în genunchi; nu ne pedepsi pre noi după
fărădelegile noastre. Adă-ți aminte că ești pămîntean! Cruță pre biata țară! Vină
numai cu cîți maldoveni ai pe lîngăMăria-Ta și noi chizeșluim că un fir de păr nu se
va clăti din capul înălțimei-tale; și de-ți vor trebui oști ne vom înarma noi. Încrede-te
în noi!”*

(C.Negruzzi”Al.Lăpușneanul”)

1. Identifică două trăsături de caracter ale lui Lăpușneanul aflate în antiteză.
2. Numește și descrie trăsătura de caracter dominantă ce rezultă din lamentația lui Moțoc.
3. Care este rolul modului de expunere folosit în text?
4. Precizează trei modalități diferite de redare a impresiei de limbă veche din text.
5. Identifică trei elemente nonverbale prezente în text.
6. Demonstrează încadrarea operei”Alexandru Lăpușneanul” în specia literară a nuvelei.

Fișă de lucru

“-Oameni buni! Măria-sa vodă întrebă ce vreți și ce ceriți? Și pentru ce ați venit așa cu zurba?

Prostimea rămase cu gura căscată. Ea nu se aștepta la o asemenea întrebare. Venise fără să știe pentru ce au venit și ce vrea. Începe a se strînge cete-cete și a întreba unii pe alții ce să ceară. În sfîrșit începură:

-Să micșureze dăjdiile!-Să nu ne mai zăpcească!-Să nu ne mai jăfuiască!-Am rămas săraci!-N-avem bani!-Ni I-au luat Moțoc pe toți!-Moțoc!El sfătuieste pe Vodă!-Să piară!-Capul lui Moțoc vrem!

Acest din urmă cuvânt găsind un eho în toate inimile, fu ca o schinteie electrică.Toate gurile se făcură un glas.

-Oh!păcătosul de mine!striga ticălosul.Maică precistă, nu mă lăsa să mă prăpădesc!..Dar ce le-am făcut eu oamenilor acestora?Născătoare de Dumnezeu,scapă-mă și mă jur să fac o biserică, să postesc cât voi mai avea zile!..Dar,milostive doamne,nu-i asculta pre niște proști...Să moară toți!Eu sunt boier mare,ei sunt niște proști!

-Proști.dar mulți,răspunse Lăpușneanul cu sînge rece; să omor o mulțime de oameni pentru un om, nu ar fi păcat?”

(C.Negruzzi”Al.Lăpușneanul”)

1. Arată modul în care se cristalizează voința mulțimii.
2. Numește și descrie trăsătura de caracter dominantă ce rezultă din replica lui Moțoc.
3. Numește și descrie trăsătura de caracter dominantă ce rezultă din replica lui Lăpușneanul.
4. Exprimă-ți punctul de vedere în legătură cu modul de expunere folosit.
5. Explică sensul următoarelor cuvinte:a se ciocoi, lefeciu, prost.
6. Precizează trei modalități diferite de redare a unor aspecte de limbă veche.
7. Prezintă arta compoziției nuvelei.